

Dharampeth Education Society's

R.S. Mundle Dharampeth Arts & Commerce

College, Nagpur

(Recognized by UGC & Maharashtra State Govt.)

Affiliated to RTMNU Nagpur

NAAC Accredited Grade - A

Nineth issue of

Abhivyakti e- magazine

Volume No.9, February-2020

February month's topic

Air Pollution

Nagpur is all set to take the air pollution test!

Do you have questions about the quality of air that you breathe while moving around the busy streets of Nagpur? Well, you might have some answers soon.

An interactive art installation in the form of giant-sized 'breathing' lungs will demonstrate the lethal impact of polluted air on human health in industry-heavy Nagpur.

Titled- 'The Billboard that Breathes' these 'artificial' lungs have been put up on the footpath outside the KRIMS Hospital on Central Bazaar road in Nagpur. The installation was unveiled on 23 February 2020 in the presence of Hema Deshpande of MPCB, Corporator and Ex Mayor Pravin Datkey, Dr. Sameer Arbat, Pulmonologist, KRIMS Hospital, RJ Naman, Radio Mirchi, Leena Buddhe, Founder of 'Centre For Sustainable Development', Bhagwan Kesbhat the Founder of Waatavaran Foundation and Shikha Kumar, Campaigns Manager at Jhatkaa.org.

This initiative is by Jhatkaa.org, a digital advocacy organisation, in collaboration with Waatavaran, an environmental organisation and Centre For Sustainable Development, KRIMS Hospital and amplified by Radio Mirchi .

What are these 'lungs on billboard':

The lungs are fitted with HEPA (High Efficiency Particulate Air) filters. The same filters are used inside the operation theatres, anti-pollution masks and other places to trap dust. A pair of fans fixed at the back of the billboard suck in air to mimic the functioning of lungs while breathing.

Over the next few days and weeks, particulate matter from dust pollution and vehicular emissions will begin getting trapped in the HEPA filters. This will lead to the lungs changing colour- from chalk-white to brown to black. The billboard is also fitted with a digital air quality monitor that will record and display the real-time Air Quality Index (AQI).

About the location: The location near KRIMS hospital has not been chosen to showcase the most polluted place in Nagpur, but to simply create a larger awareness about the health impact of air pollution. Doctors highlight the health emergency:

"People often confuse bad visibility with bad air. Air pollution is all around us as air has no boundaries. It's high time Nagpurians take air pollution seriously" said Dr Sameer Arbat Pulmonologist from KRIMS hospital.

Campaigners demand State Government to act on air pollution:

Bhagwan Kesbhat, Founder of Waatavaran an environmental NGO, said that it's a matter of shame for every person living in Maharashtra that our state happens to be one of the most polluted State in the country today with the highest number of non-attainment cities. "We urge the government to take this critical issue impacting the health of every resident of Nagpur seriously. The Maharashtra State government under the new leadership should lead from the front by going beyond the minimal national standards of 20-30 percent reduction and set higher standards of reductions for itself and achieve it," he said.

"We had an amazing response to this installation when we put it up in Mumbai in January this year. Watching the lungs change colour and turn black, that too in just two weeks (in Mumbai), is an alarming reminder of how serious air pollution is, and the urgent need to tackle it. Industrial emissions are a huge contributor to toxic air in Nagpur, and through a public initiative like this we hope to drive action on both fronts - from individuals as well as from the government," said Shikha Kumar, Campaigns Manager, Jhatkaa.org.

"All Nagpurians need to raise a very strong and collective voice against air pollution that threatens not only our health but is also severely impacting the health of our children. We will try and bring as many as people, especially children to see these lungs to ensure that the awareness on air pollution grows," said Leena Buddhe, Founder of Centre for Sustainable Development. Sudhir Paliwal, Convener, Vidarbha Environment Action Group (VEAG) and Nagpur Climate Crisis (NCC) sharing his opinion said, had these faux lungs been installed at a busy roads like Central Avenue or any other area where there is high vehicular traffic or industrial activity, they would have changed colour in a very short span of time. "We hope that certain people with vested interest do not conclude that Nagpur is not a polluted city just in case the lungs installed at Ramdaspath takes a longer time to go black," he said.

The lung billboard was inaugurated by 7 yr old Soham Tilmare.

Principal's message

Dear Students

I take this opportunity to appreciate the zeal and enthusiasm of the whole Abhivyakti team in carrying forward the intellectual endeavour in the form of e- magazine. Air Pollution is the theme of this month e magazine. Air Pollution is the burning topic across the world and various International environmental summit are organised to address the issues and concerns about air pollution. The air quality index of the Delhi was the national news of concern for the whole nation. It raises the grave concern about the Poisonous air we inhale and infact Delhi was rated most Polluted city of the world. Keeping in mind the gravity of this situation we are coming out with this February month issue of Abhivyakti e-Magazine on the theme of 'Air Pollution'. I hope this issue will try to explore this topic in a better way and will come out with awareness and responsible actions to address 'Air Pollution' effects in a better way by our students who deserve to have a safe environment to survive and sustain in future.

!! Happy Reading!!

Activities of the February month

8th Feb-National level Conference was held by Psychology Department

तत्त्वज्ञानाशिवाय इतर शास्त्रांचा विचार अपूर्ण : कुलगुरू डॉ. काणे

आर. एस. मुंडले महाविद्यालयात 'तत्त्वज्ञान'वर राष्ट्रीय चर्चासत्र

पुण्य नगरी / प्रतिनिधी

नागपूर : प्रत्येक क्षेत्रात तत्त्वज्ञानाची गरज आहे. किंबहुना तत्त्वज्ञानाशिवाय इतर शास्त्रांचा विचार अपूर्ण आहे, असे प्रतिपादन राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठाचे कुलगुरू डॉ. सिद्धार्थविनायक काणे यांनी केले.

आर. एस. मुंडले धर्मपेठ कला व वाणिज्य महाविद्यालयात तत्त्वज्ञान विभाग तसेच तत्त्वज्ञान विभाग, रा. तु. म. नागपूर विद्यापीठ व अखिल भारतीय तत्त्वज्ञान परिषद यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित राष्ट्रीय चर्चासत्राचे उद्घाटक म्हणून ते बोलत होते. कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी शिक्षण संस्थेचे सदस्य डॉ. कुमार शास्त्री उपस्थित होते. यावेळी प्रमुख पाहुणे म्हणून उपस्थित असलेले जयपूरच्या बास्की शासकीय महाविद्यालयाचे तत्त्वज्ञान विभागप्रमुख डॉ. राजवीरसिंग

शेखावत यांनी भारतीय शिक्षण संशोधन पद्धतीवर जोर दिला. प्रास्ताविक रातुम नागपूर विद्यापीठाचे तत्त्वज्ञान विभागप्रमुख डॉ. सुरेंद्र गायधने यांनी केले. संचालन संयोजिका तथा महाविद्यालयाच्या तत्त्वज्ञान विभागप्रमुख वर्षा जपे यांनी तर आभार डॉ. सतीश चापले यांनी मानले. प्राचार्य डॉक्टर राजीव आष्टीकर यांनी चर्चासत्राला शुभेच्छा दिल्या.

चर्चासत्राच्या पहिल्या सत्रात डॉ. राजवीरसिंग शेखावत यांनी, चिंतन,

मनन व समाधी या गोष्टींवर संशोधनाच्या दृष्टिकोनातून भर द्यावा असे सांगितले. अध्यक्षस्थानी एस. पी. महाविद्यालय, पुणेच्या माजी तत्त्वज्ञान विभागप्रमुख डॉ. हेमा मोरे उपस्थित होत्या. संचालन धनश्री पात्रीकर यांनी केले. दुसऱ्या सत्राचे प्रथम वक्ता सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाचे माजी विभागप्रमुख डॉ. सुभाष भेलके यांनी आयुर्वेदशास्त्राच्या संशोधन पद्धतीत होणारा फायदा यावर आपले विचार व्यक्त केले. दुसरे वक्ता एम. जे. महाविद्यालय

जळगावचे डॉ. व्ही. कांची यांनी प्राचीन ते वर्तमानकाळापर्यंत तत्त्वज्ञानात होणाऱ्या संशोधनाचा आढावा घेतला. अध्यक्षस्थान डॉ. शर्मिला विरकर यांनी भूषविले. संचालन डॉ. सीमा देशपांडे यांनी केले. समारोपीय सत्राचे संचालन डॉ. विवेक दिवाण यांनी तर आभार वर्षा जपे यांनी मानले. या चर्चासत्रात डॉ. उषा गडकरी, डॉ. रेखा केळापुर्, डॉ. विवेक गोखले आदी तत्त्वज्ञानप्रेमी मंडळी उपस्थित होती.

तत्त्वज्ञान विभागातर्फे राष्ट्रीय चर्चासत्राचे आयोजन

आर. एस. मुंडले धर्मपेठ कला व वाणिज्य महाविद्यालय

◆ नागपूर, ११ फेब्रुवारी

आर. एस. मुंडले धर्मपेठ कला व वाणिज्य महाविद्यालयात तत्त्वज्ञान विभागातर्फे राष्ट्रीय चर्चासत्राचे आयोजन करण्यात आले. राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठाचे कुलगुरू डॉ. सिद्धार्थविनायक काणे यांनी चर्चासत्राचे उद्घाटन केले.

याप्रसंगी संबोधित करताना कुलगुरूंनी आपले तत्त्वज्ञानाशी असणारे नाते सांगितले. ते म्हणाले, प्रत्येक क्षेत्रात तत्त्वज्ञानाची गरज आहे. किंबहुना तत्त्वज्ञानाशिवाय इतर शास्त्रांचा विचार अपूर्ण आहे.

उद्घाटन समारोहाचे प्रमुख अतिथी म्हणून जयपूर, बास्की येथील शासकीय महाविद्यालयाच्या तत्त्वज्ञान विभागाचे प्रमुख डॉ. राजवीरसिंग शेखावत उपस्थित होते. त्यांनी भारतीय शिक्षण संशोधन पद्धतीवर जोर दिला. कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक डॉ. सुरेंद्र गायधने यांनी केले. संचालन प्रा. वर्षा जपे यांनी केले. प्राचार्य डॉ. राजीव आष्टीकर यांनी चर्चासत्राला शुभेच्छा दिल्या. हे चर्चासत्र आर. एस. मुंडले धर्मपेठ कला व वाणिज्य महाविद्यालय तत्त्वज्ञान विभाग तसेच तत्त्वज्ञान विभाग, रातुम नागपूर विद्यापीठ, नागपूर व अखिल भारतीय तत्त्वज्ञान

परिषद यांच्या संयुक्त विद्यमाने घेण्यात आले. उद्घाटन कार्यक्रमाला अध्यक्षस्थानी धर्मपेठ शिक्षण संस्थेचे सदस्य डॉ. कुमार शास्त्री होते. आभारप्रदर्शन डॉ. सतीश चापले यांनी केले.

डॉ. राजवीरसिंग शेखावत यांनी भारतीय संशोधन तंत्राला महत्वाचे स्थान दिले. चिंतन, मनन व समाधी या गोष्टींवर संशोधनाच्या दृष्टिकोनातून भर द्यावा असे त्यांनी सांगितले. तसेच तत्त्वज्ञानाच्या संशोधन क्षेत्रातील विविध क्षेत्रे त्यांनी सांगितली. या कार्यक्रमाचे संचालन धनश्री पात्रीकर यांनी केले. प्रथम सत्राचे अध्यक्षपद डॉ. हेमा मोरे (माजी तत्त्वज्ञान विभाग प्रमुख, एस.

पी. महाविद्यालय, पुणे) यांनी भूषविले.

दुसऱ्या सत्राचे प्रथम वक्ता डॉ. सुभाष भेलके (माजी विभाग प्रमुख सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे) हे होते. त्यांनी आपल्या भाषणात आयुर्वेद शास्त्राचा संशोधन पद्धतीत होणारा फायदा यावर आपले विचार व्यक्त केले. सत्त्व, रज व तम या तीन गुणांचा आधार घेऊन संशोधनात त्याचा कसा फायदा होतो याचे विवेचन केले. दुसरे वक्ता डॉ. व्ही. कांची (एम. जे. कॉलेज, जळगाव) हे होते. प्राचीन ते वर्तमान काळापर्यंत तत्त्वज्ञानात होणाऱ्या संशोधनाचा आढावा त्यांनी घेतला. प्राचीन काळी संशोधनाची पद्धती कशी होती व

वर्तमान काळात तिचे बदललेले स्वरूप आगदी आलेखासह त्यांनी आपल्या सादरीकरणातून मांडले. या सत्राचे संचालन डॉ. सीमा देशपांडे यांनी केले. द्वितीय सत्राचे अध्यक्षपद डॉ. शर्मिला विरकर यांनी भूषविले. समारोपीय सत्राच्या अतिथी डॉ. हेमा मोरे होत्या. अध्यक्षपदी डॉ. सुरेंद्र गायधने होते.

या सत्राचे संचालन डॉ. विवेक दिवाण यांनी केले. राष्ट्रीय चर्चासत्राचे आभारप्रदर्शन वर्षा जपे यांनी केले. या राष्ट्रीय चर्चासत्रात डॉ. उषा गडकरी, डॉ. रेखा केळापुर्, डॉ. विवेक गोखले यासारखी तत्त्वज्ञान प्रेमी मंडळी उपस्थित होती.

★ (तथा वृत्तसेवा)

9th Feb-Youth Parliament Student achiever

**Felicitation of Dr.Satish Chafle on the occasion of
Shri Chatrapati Shivaji jayanti at Nagpur University**

परिक्षित यः, जेव्हाच
बिहारे, राहुल वाणी, शुभम माहुरवार, साने, प्रशांत वाईक, आकाश कामडे, राहुल
राहुल ठाकरे, शुभम वाकार, आशीष डोरले, प्रशांत वाईक, आकाश कामडे, राहुल
सुरज घुरले, विष्णू टाले, चोपन सोमवती, बबलू गेडाम, अशोक लहरे

महावितरण

छत्रपती शिवाजी महाराज
यांची जयंतीनिमित्त
महावितरणच्या वळटोल
रोड येथील कार्यालयात
कार्यक्रमाचे आयोजन
करण्यात आले. प्रभारी
प्रदेशिक संचालक
केलीप घुगले यांनी
छत्रपती शिवाजी महाराज
यांच्या प्रतिमेला पुष्पहार
र्पण करून अभिवादन
ले. अधीक्षक
भियंता नारायण
मझरे, हरीश गजबे,
मुख्य औद्योगिक
बंध अधिकारी
मधुसूदन मराठे
उपस्थित होते.

शिवरायांनी संपूर्ण समाजाला एका झेंड्याखाली आणले

सतीश चाफले : नागपूर विद्यापीठात शिवाजी जयंती साजरी

नागपूर : मुघलांच्या सत्तेखाली असताना महाराष्ट्रातील लोक पुढेकार्य
विसरले होते. इतरांची चाकरी
करण्यातच ते घन्यता मानत होते.
अशा लोकांना एकत्र एका
झेंड्याखाली आणून शिवरायांनी
स्वराज्य स्थापन केले. जात, पंथ,
संप्रदायापलीकडे जाऊन माणसे
उभी केली व खऱ्या अर्थाने
राज्यात 'सोशल इंजिनिअरींग'
घडविले, असे प्रतिपादन
शिवचरित्र अभ्यासक व
आर.एस.मुंडले धर्मपेठ वाणिज्य
महाविद्यालयाचे इतिहास विभाग
प्रमुख डॉ. सतीश चाफले यांनी केले. राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर
विद्यापीठातर्फे बुधवारी छत्रपती शिवाजी महाराज यांची जयंती साजरी
करण्यात आली. यावेळी ते बोलत होते.

विद्यापीठाच्या दीक्षांत सभागृहात झालेल्या या कार्यक्रमाला कुलगुरु डॉ.
सिद्धार्थविनायक काणे, प्र-कुलगुरु डॉ.विनायक देशपांडे, प्रभारी कुलसचिव
डॉ.नीरज खटी प्रामुख्याने उपस्थित होते. इतिहासात अलौकिक व्यक्तिमत्त्व
कधी कधीच प्रगट होते. त्यांचे मूल्यमापन हे काळाच्या सीमारेषेत येऊ शकत
नाही. शिवाजी महाराजांना केवळ राज्यसंस्थापक मानणे म्हणजे त्यांच्या
महत्तेला मर्यादित करण्यासारखे आहे. विखुरलेल्या समजाला शिवरायांनी
एकत्रित केले व एक महान ध्येयसूत्राने संघटित करून तिला व्यापक
तत्वज्ञानाची बैठक त्यांनी निर्माण करून दिली. महाराजांनी समाज जीवनात
मानवी मूल्यांची प्रतिष्ठापना केली. अशा व्यक्तीचे स्मरण कोणत्याही काळी,
कोणत्याही परिस्थितीत दीपस्तंभाप्रमाणे समाजाचे मार्गदर्शन करीत असते. ते
अखंड स्फुरणशाली असतात. यामुळेच वासुदेव बळवंत फडकेंपासून ते वीर
सावरकरापर्यंत भारतातील प्रत्येक स्वातंत्र्यवीराने तसेच द्रष्ट्या कार्यकर्त्यांनी
शिवाजी महाराज यांचा आदर्श घेतला, असे डॉ. सतीश चाफले म्हणाले.
शिवाजी महाराजांनी सामाजिक एकात्मतेची गुढी रोवली. त्यांच्या सैन्यात
विविध जाती, धर्माचे सैनिक होते व त्यांच्या मदतीनेच महाराजांनी स्वराज्याची
विविध जाती, धर्माचे सैनिक होते व त्यांच्या मदतीनेच महाराजांनी स्वराज्याची

नागपुरात व्याख्यान देणार आ
शुक्रवार सायंकाळी ६ वाजता
शेरीमबाग येथील डॉ.हेडगेवार
स्मारक समिती परिसरातील
व्यास सभागृहात हे आयोजन
करण्यात आले आहे. विधान
क्षिणी पक्षनेते देवेंद्र फडण
नेत्यांच्या भूषवतील, अ
माहिती आशिव दादिले या
क्षमता बांधणी प्र
कार्यक्रम रविवार
नागपूर : महाराष्ट्र उद्योग वि
नागपुराच्यातीने 'क्षमता
प्रशिक्षण कार्यक्रम येत्या
बुधवारी दरम्यान उद्योग
आयोजित करण्यात आ
प्रशिक्षणामध्ये लघु, म
उद्योग तसेच एनएसआय
मार्केटिंग कोरस्य, वि
डिजिटल मार्केटिंग, सो
मार्केटिंग, बाजारपेठेव
लासकीय व निमरास
योजनांची माहिती वि
अधिकारी मार्गदर्शन व
राष्ट्रीय एकता
शिबिर उद्यापार
नागपूर : नेहरू युवा
राष्ट्रीय एकता शिबि
फेब्रुवारी दरम्यान व
येथील मिशन डॉड
आयोजित करण्या
वामध्ये १४ राज्या
युवक-युवती सह
भारतातील विभि
संस्कृतीचे आदान
वेशभूषेची ओळ
माहिती, त्याच्या
आदानप्रदान, अ
वाढविण्यासाठी
राष्ट्रीय एकता
आयोजन केले

IQAC meeting and monthly progress

NCC Camp

NSS Camp

11th Feb-A Guest Lecture on Career Guidance

A Guest lecture was organised by BBA and BCCA Department on 11/02/2020 on "Career Guidance". The resource person was Dr. Ashish Linge. 72 students from BBA, BCCA and B.Com were benefited. The speaker guided the students about Goal setting, importance of English Communication and need for awareness about the job market. The function was presided by Dr. R.G. Ashtikar, Principal of the college. The programme was coordinated by Prof. A.G. Deshpande.

17th Feb-A Guest Lecture by Political Science Department

Department of Political science organised a guest lecture on thought of J.S Mill on 17 th Feb 2020 from 9. 30 to 10.30 am in Welankar sabhagruh. The department invited Dr. Sheela Khedikar as guest from VMV college. The lecture was attended by students and faculty members of Political Science department. She inspired the student by her inspiration thought.

The guest speaker was heartly welcomed by Dr. Ashtikar sir, principal of Dharampeth college. The session was very interactive and student participated enthusiastically. The anchoring was done by Mrs. Shital Bonde. The vote of thanks was given by Dr Diwan sir HOD of Political Science department.

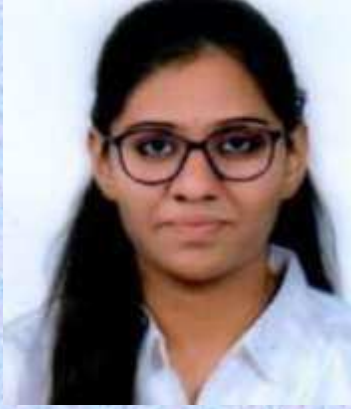

Our Student Editorial Team

Nidhi Ingole

Abhay Kathale

Kalyani Gadare

*Thank
you!*

Send your articles, write up
Or other related matter for this e-magazine

at abhivyakti2019rsm@gmail.com

Guiding Spirit of the e-Magazine

1. Dr. Rajiv Ashtikar
2. Dr. Manju Dubey
3. Prof. Varsha Jape
4. Dr. Satish L. Chaple

